

עפ"ג 33556/12/20 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית המשפט המחוזי בבאר שבע
לפני כבוד סגן הנשיאה, השופט אליהו ביתן - אב"ד
כב' השופט דניאל בן טולילה
כב' השופט גיל דניאל
המערערת:
נגד
המשיב
פלוני
מדינת ישראל

15 דצמבר 2021
עפ"ג
33556-12-20

נוכחים:

ב"כ המערערת, עו"ד עינת בלנר

המשיב ובא-כוחו, עו"ד רובי גלבוע

מהות הערעור: ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום באשקלון (כב' השופט הבכיר חיים נחמיאס) מיום 05.11.20
בת"פ 62512-12-19

פסק דין

המשיב הורשע על פי הודאתו, בעבירות של תקיפה סתם של בן זוג, ואיומים.

כתב האישום שהמערער הודה בעובדותיו מתאר, שבמועד הרלוונטי המשיב והמתלוננת היו בני זוג במשך 9 שנים ולהם שני ילדים משותפים, והם התגוררו יחד בקרית מלאכי. בתאריך 23.12.19 בשעת ערב ניטש ביניהם ויכוח, במהלכו המשיב דחף את המתלוננת בשתי ידיו והיא נפלה על המיטה, ובהמשך הוא איים עליה שידחוף אותה. לאחר מכן, תוך כדי שהמתלוננת הודפת את המשיב ממנה, הוא דחף אותה ועזב את הדירה. המשיב ביצע את המעשים המתוארים בנוכחות ילדיהם הקטינים של בני הזוג.

הודאת המשיב באה במסגרת הסדר טיעון, בגדרו הסכימו הצדדים שהמשיב יופנה לשירות המבחן ובמידה והתסקיר עליו יהיה חיובי בכל הפרמטרים ושירות המבחן ימליץ על הארכת המאסר על תנאי בר ההפעלה התלוי ועומד נגדו, התביעה תסכים לכך, ובמידה ולא, הצדדים יטענו לעונש באופן פתוח.

שירות המבחן ערך תסקיר על המשיב בו צוין בין היתר שהמשיב בן 35. גרוש, אב לילד בן 13 שאינו בקשר עמו. מזה 9 שנים מנהל קשר זוגי עם המתלוננת ולהם שני ילדים משותפים בגילאי 5 ו-7. המשיב עלה לארץ בגיל 9. חווה קשיי הסתגלות ובגיל 12 הוכר כקטין נזקק והועבר למעון של חסות הנוער, בו שהה עד גיל 18. המשיב תיאר חוויות קשות במעון, ואירועי אלימות כלפיו ומצדו. בהיותו נער, הוריו נשפטו למאסר וגם אחיותיו הוצאו למסגרות חוץ ביתיות.

המשיב שיתף כי התגרש מאשתו הראשונה לאחר 10 שנות נישואין, שאופיינו בקונפליקטים והוא אף נדון למאסר בפועל

בגין עבירות אלימות כלפיה. בהתייחסו ליחסיו עם המתלוננת, תיאר כי הם מתמודדים עם לחצים כלכליים והיחסים ביניהם סוערים ומאופיינים בוויכוחים ומריבות.

ביחס לעבירה, הודה כי התנהג באלימות כלפי המתלוננת. התייחס לאלימות פיזית ברף הנמוך אך גם לאלימות מילולית ושתלטנות. שיתף כי מבין שקיימת בעייתיות בהתנהלותו במערכות יחסים זוגיות וכלפי בני משפחתו. צוין כי הוא מביע רצון להשתלב בטיפול בתחום האלימות במשפחה, וכי חווה מצוקה רגשית בשל הרחקתו מבת זוגו ומילדיו וקושי כלכלי. בשיחה עם המתלוננת היא שללה בעייתיות מתמשכת והתנהגות אלימה של המשיב כלפיה ומסרה כי אינה חוששת מפניו.

שירות המבחן העריך כי קיים סיכון גבוה להישנות התנהגות אלימה של המשיב כלפי בת זוגו ונדרש טיפול משמעותי במסגרת ייעודית לגברים אלימים כמענה לרמת הסיכון הגבוהה במצבו. המשיב הופנה לראיון במסגרת בית טיפולי לגברים אלימים. הוא שיתף מעולמו ותיאר דפוסי אלימות זוגית אך הביע מוטיבציה חלקית ובלבול גדול בכל הנוגע לרצונו להתמסר לטיפול אינטנסיבי. בשיחה נוספת עמו הוא סירב לשקול אפשרות להשתלב בהליך טיפולי אינטנסיבי ב"בית נועם" והביע רצון להשתלב במסלול ערב. ועל רקע הדברים שירות המבחן נמנע מהמלצה טיפולית.

בדיון שנערך בבית המשפט, המשיב הביע רצון להשתלב בטיפול באחד המסלולים שהוצעו לו, הכולל ארבעה מפגשים בשבוע בשעות הערב, והוא הופנה שוב לשירות המבחן.

בתסקיר משלים צוין, כי המשיב התנגד לטיפול המחייב שהייה במסגרת סגורה וציין את הצורך שלו להמשיך לעבוד כדי לפרנס את משפחתו. וכי הוצעה למשיב מסגרת טיפולית של חצי שנה במהלכה ישתתף בטיפול בכל ערב והוא ביקש לחשוב על כך ובהמשך מסר כי הוא אינו חושב שהמסגרת מתאימה לו.

נוכח האמור, שירות המבחן לא המליץ להאריך את המאסר על תנאי של המשיב והמליץ להטיל עליו עונש מוחשי.

התביעה טענה כי מתחם העונש ההולם למעשי המשיב נע בין מאסר קצר בעבודות שירות ועד 16 חודשי מאסר בפועל, ועתרה להטיל על המשיב 6 - 8 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, התחייבות, קנס ופיצוי, ולהפעיל במצטבר את המאסר על תנאי שתלוי ועומד נגדו.

ההגנה טענה כי מדובר בעבירות ברף חומרה נמוך, ומתחם הענישה להן צריך לנוע מענישה הצופה פני עתיד- של"צ, אי הרשעה או מאסרים על תנאי ועד ל- 4 חודשי מאסר בעבודות שירות.

בית המשפט קבע כי מדובר במעשים המצויים ברף הנמוך של עבירות התקיפה. הפנה לפסיקה הקובעת מתחמים הנעים בין מאסר על תנאי למספר חודשי מאסר בפועל. וקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי לשישה חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות. בית המשפט התייחס למאסר על תנאי בר ההפעלה, בן 3 חודשים, שהוטל על המשיב ביום 30.10.17, בגין עבירה זהה, אך ציין שהמאסר על תנאי הוטל גם בגין עבירה של ניהול מקום הימורים. ציין שהמשיב לא סירב לטיפול אלא ביקש שמסגרת הטיפול תאפשר לו להמשיך לעבוד, על רקע צרכי הפרנסה והמצב הדוחק. ובסופו של דבר האריך את המאסר על תנאי בשנתיים נוספות, והטיל על המשיב קנס בסך 1,000 ₪, והתחייבות על סך 25,000 ₪, והעמיד את המשיב במבחן למשך שנה.

מכאן הערעור.

המערערת טוענת כי החלטת בית המשפט קמא להסתפק בהארכת המאסר על תנאי וצו מבחן מוטעית ואינה מותאמת

להערכת המסוכנות הגבוהה של המשיב. לטענתה, מתחם העונש ההולם שנקבע בבית המשפט קמא אינו נותן משקל מתאים לנסיבות ביצוע העבירה, ובין היתר לכך שהמעשים בוצעו לעיני הילדים; למידת הפגיעה בערכים המוגנים; ולפוטנציאל הנזק. וביחס לעונש טענה, כי הוא אינו מגלם את הצורך בהרתעת המשיב - בהתחשב בהערכת המסוכנות הגבוהה והתרשמות שירות המבחן ממנו ועברו הפלילי - ובהרתעת הרבים. ובקשתה היא להטיל על המשיב עונש מוחשי של מאסר בפועל; להפעיל את המאסר על תנאי של המשיב, במצטבר; ולהטיל מאסר על תנאי נוסף.

בדין היום, טענה, כי על רקע התסקיר האחרון, המתאר שילוב המשיב בטיפול מהזמן האחרון וממליץ על העמדת המשיב במבחן למשך שנה, היא מבקשת לקבוע למשיב מבחן למשך שנה ולצד זה להטיל עליו מאסר בעבודות שירות, או לדחות את הדיון פעם נוספת כדי לבחון את התקדמות המשיב בתהליך הטיפול.

ב"כ המשיבה טוען כי הערעור מתנהל על פני תקופה ארוכה ובמהלך הדיונים בו המערערת הציגה עמדה לפיה יש לתקן את גזר דינו של בית המשפט קמא כך שצו המבחן של המשיב יהיה על דעת שירות המבחן ומתואם אתו. בפועל, המשיב משולב בטיפול מזה מספר חודשים והוא מסכים להמלצת שירות המבחן לעמוד בתקופת מבחן נוספת של שנה מהיום, ובמצב דברים זה יש לסיים את הדיון בערעור תוך דחייתו.

קראנו את כל החומרים הנוגעים לענין ושמענו את טיעוני הצדדים, והחלטנו לדחות את הערעור.

המאפיינים המיוחדים לעבירות האלימות במשפחה, המצדיקים התייחסות עונשית רצינית וחמורה, חזרו ונשנו בפסקי הדין הרבים שניתנו בעבירות אלה, והם מוכרים וידועים, עד כי אין צורך לשוב ולפרטם. (ראה דברי כב' השופטת פרוקצ'יה בע"פ 6758/07 פלוני נ' מדינת ישראל (מיום 11/10/07, פסקה 7)).

ועדיין, גם בעבירות אלה, יש לבחון את הנסיבות הקונקרטיות, את טיב האלימות, מידתה ותוצאתה, ולקחת בחשבון את נתוני הנאשם, נסיבותיו והתייחסותו למעשיו, ולקבוע עונש שיהלום את חומרת המעשים בנסיבותיהם ואת מידת אשמו של הנאשם.

נקודת המוצא לקביעת מתחם העונש ההולם, שבתורו משפיע מאוד על העונש עצמו, הינה מעשה העבירה בנסיבותיו. כאן, מעשי האלימות של המשיב התבטאו בדחיפות המתלוננת ובאיום עליה שידחוף אותה. מעשי המשיב לא גרמו למתלוננת פגיעה פיזית ובנגזר מכך עבירת התקיפה בה הוא הורשע הינה "תקיפה סתם" של בן זוג. בהקשר לכך יש לציין שהמשיב עזב את הדירה בעיצומו של הריב ולא הסלים את התנהגותו כלפי המתלוננת.

מבחינה טיב האלימות ועוצמתה, המדובר במעשים ברף הנמוך יחסית.

נסיבות חייו של המשיב מורכבות מאוד ולמרות זאת הוא מנהל אורח חיים יצרני, מתמיד בעבודתו במשך שנים ודואג לפרנסת משפחתו. המשיב מודע לקשייו ולחולשותיו ולצורך שלו בטיפול אולם צורך זה איננו עומד לבדו בעולמו של המשיב ואינו מבטל את הצרכים האחרים, החשובים בפני עצמם, הפרטיים והמשפחתיים, כמו התמדה בעבודה לצורך פרנסת המשפחה.

המשיב הודה במיוחד לו והסכים להשתתף בטיפול במסגרת של ארבעה ערבים בשבוע.

אמנם למשיב עבר פלילי הכולל גם הרשעות בעבירות אלימות כלפי בן זוג, אולם, בראיה כוללת של מעשי המשיב, נתוניו, התייחסותו לעבירה, והסיכון לחזרה על עבירות, אין לומר שהחלטת בית המשפט קמא להימנע מהפעלת המאסר

על תנאי התלוי ועומד נגד המשיב חורגת מהראוי במידה המצדיקה התערבות ערכאת הערעור.

רכיבי הענישה שבית המשפט כלל בגזר דינו הינם במידה רבה תוצאה של החלטתו העיקרית להימנע מהפעלת המאסר על תנאי, שכן, אם הוא היה מטיל אפילו רק מאסר על תנאי על עבירת התקיפה הנוכחית לא ניתן היה להימנע מהפעלת המאסר על תנאי.

בסופו של דבר, גזר הדין של בית המשפט קמא כולל תקופת מבחן, במהלכה על המשיב לשתף פעולה עם שירות המבחן, אחרת ניתן יהיה לשוב ולבחון את עונשו; וכולל מאסר על תנאי למשך שנתיים והתחייבות כספית משמעותית מאוד בסך 25,000 ₪ למשך שנתיים, שיש בהם פוטנציאל הרתעה מתאים כלפי המשיב.

אמנם בית המשפט קמא טעה בכך שקבע למשיב מבחן מבלי שהדבר יתואם עם שירות המבחן, אולם ענין זה תוקן בהליך הערעור וכיום שירות המבחן נמצא בתמונה וממליץ להעמיד את המשיב במבחן לשנה נוספת.

בנסיבות אלה לא מצאנו מקום להתערב בעונש שהוטל על המשיב ואנו דוחים את הערעור, בכפוף לקביעתנו שהמשיב יעמוד למבחן למשך שנה מהיום. בית המשפט הסביר למשיב בשפה פשוטה את משמעות הצו והזהירו שאם לא ימלא אחרי הצו מכל בחינה שהיא או יעבור עבירה נוספת יהיה צפוי לעונש על העבירה שבגללה ניתן הצו. המשיב אמר כי הוא מבין את הדברים והוא מסכים למלא אחר הוראות הצו.

מזכירות בית המשפט תעביר את פסק הדין לשירות המבחן.

ניתן והודע היום י"א טבת
תשפ"ב, 15/12/2021 במעמד
הנוכחים.
אליהו ביתן, סגן נשיאה

גיל דניאל, שופט

דניאל בן טולילה, שופט